

Základní škola a Mateřská škola Dolní Domaslavice,

okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace

Dolní Domaslavice 201

„Pojďme spolu objevovat svět“

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání v Základní škole a Mateřské škole Dolní Domaslavice,
okres Frýdek-Místek, p.o.
Dolní Domaslavice 201

č.j.: ZMSDD 486/2025

vydáno: 01. 09. 2025

vypracován na základě RVP PV 2021

Platnost dokumentu: 1. 9. 2025

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	4
2.	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1.	<i>Historie školy.....</i>	6
2.2.	<i>Současnost .....</i>	6
3.	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
3.1.	<i>Věcné podmínky.....</i>	7
3.2.	<i>Životospráva .....</i>	7
3.3.	<i>Psychosociální podmínky .....</i>	9
3.4.	<i>Organizace vzdělávání .....</i>	10
3.5.	<i>Řízení mateřské školy.....</i>	11
3.6.	<i>Personální a pedagogické zajištění .....</i>	12
3.7.	<i>Spoluúčast rodičů (zákonných zástupců) .....</i>	13
4.	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	14
4.1.	<i>Vnitřní uspořádání školy a tříd.....</i>	14
4.2.	<i>Organizace vzdělávání ve třídách .....</i>	15
4.3.	<i>Přijímání dětí do mateřské školy.....</i>	15
4.4.	<i>Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných .....</i>	16
4.5.	<i>Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka .....</i>	17
4.6.	<i>Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let .....</i>	17
4.7.	<i>Povinnost předškolního vzdělávání.....</i>	18
5.	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	22
5.1.	<i>Vize mateřské školy.....</i>	23
	KAM SMĚŘUJEME	23
5.2.	<i>Dlouhodobé cíle .....</i>	24
5.3.	<i>Formy a metody vzdělávání .....</i>	25
6.	INTEGROVANÉ BLOKY.....	27
6.1.	<i>IB: Na cestě za přátelstvím .....</i>	28

6.2.	<i>IB: Podzimní tajemství přírody .....</i>	30
6.3.	<i>IB: Světlo Vánoc v našich srdcích .....</i>	32
6.4.	<i>IB: Já a svět kolem mě.....</i>	34
6.5.	<i>IB: Jaro probouzí život.....</i>	37
6.6.	<i>IB: Místo, kam patřím .....</i>	40
6.7.	<i>IB: Dobrodružství léta .....</i>	42
7.	EVALUAČNÍ SYSTÉM	44
7.1.	<i>PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....</i>	44
7.2.	<i>PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ .....</i>	46

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Adresa školy	Základní škola a Mateřská škola Dolní Domaslavice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace Dolní Domaslavice 201, 739 38 Dolní Domaslavice
IČO	75026465
IZO MŠ	107621479
ID datové schránky	64mmcu
Bankovní spojení	180910334/0300
Telefon	558 664 225, 605 168 799
E-mail	reditelka@zsddomaslavice.cz
Adresa internetové stránky	www.zsddomaslavice.cz
Právní forma	Příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	1. 1. 2003

Zřizovatel školy	Obec Dolní Domaslavice
IČO	75026465
ID datová schránka	rx2bwxp
Bankovní spojení	1690601309/0800
Telefon	558 688 224
E-mail	ou@ddomaslavice.cz

Ředitelka školy	Mgr. Kateřina Mannheimová
Telefon	605 168 799
E-mail	reditelka@zsddomaslavice.cz

Zástupce ředitelky pro MŠ	Mgr. Klára Kolářová
Telefon	727 896 191
E-mail	klara.kolarova@zsddomaslavice.cz

ŠVP zpracovala	Mgr. Klára Kolářová
Číslo jednací	ZMSDD xxx/2025
Platnost od:	1. 9. 2025

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Historie školy

Mateřská škola v Dolních Domaslavicích, místní části Volovci, byla založena 1. srpna 1959 na žádost družstevnic z místního JZD jako „Zemědělský útulek“ v budově Matiční školy. Útulek měl k dispozici jednu místnost, která sloužila zároveň jako třída, herna i ložnice s malou jídelnou. Byl vybaven nábytkem a pomůckami a docházelo do něj průměrně 22 dětí.

Dne 18. října 1971 byl Útulek přeměněn na mateřskou školu. V průběhu školního roku 1980/1981 byla třída základní školy přestěhována do budovy Základní školy v Dolních Domaslavicích, čímž se prostory MŠ výrazně rozšířily. Byly získány nové místnosti – samostatná ložnice, šatna, umývárna a kabinet – a počet dětí se zvýšil na 22. Obědy byly dováženy ze základní školy.

V roce 1985 převzala vedení mateřské školy paní ředitelka Taťána Čermáková a do roku 1993 MŠ prošla významnými změnami. Ve školním roce 1993/1994 byla MŠ z ekonomických důvodů přestěhována do dvou tříd základní školy. Od 1. ledna 2003 vstoupila základní škola do právní subjektivity, čímž se mateřská škola dostala pod vedení ředitelství základní školy.

Do konce školního roku 2024/2025 byla mateřská škola součástí budovy základní školy a nabízela prostory pro 49 dětí. MŠ byla rozdělena do dvou tříd, které měly společné zázemí.

2.2. Současnost

V roce 2023 byla zahájena výstavba nové budovy mateřské školy za budovou základní školy. Od školního roku 2025/2026 poskytuje MŠ dětem moderní a prostorné vzdělávací prostředí ve třech třídách, určených zejména pro děti ve věku 3–7 let. Stravu pro děti zajišťuje školní jídelna, která je součástí budovy základní školy. Pestrý jídelníček je denně doplněn dostatkem ovoce a zeleniny a dětem je zajištěn celodenní pitný režim.

Pro pohybový i celkový rozvoj dětí slouží oplocená školní zahrada a možnost pobytu venku na blízkém obecním hřišti, vybaveném pískovištěm, průlezkami a dalšími prvky podporujícími přirozený pohyb. Hlavní přístup do nové MŠ umožňuje dětem bezpečně

vycházet na procházky do okolní přírody, zejména k přehradě Žermanice a přilehlým částem obce. Vedlejší brána školy slouží především pro zásobování.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné podmínky

Předškolní vzdělávání probíhá ve třech prostorných, světlých a dobře větratelných třídách. Veškerý nábytek je přizpůsoben dětskému věku a velikosti. Třídy jsou vybaveny moderními pomůckami podporujícími výchovu, vzdělávání i zájmové aktivity. Prostory nabízejí dostatek hracích koutků a pomůcek pro rozvoj poznávání, experimentování, tvořivosti a pracovních dovedností. Veškeré materiály jsou dětem dostupné, aby si mohly volně vybírat a samostatně rozvíjet své zájmy. Příjemnou atmosféru podporuje i barevné a estetické členění tříd a vybavení.

Informace pro rodiče jsou přehledně umístěny na nástěnkách ve vstupní chodbě MŠ. V šatnách jsou prezentována výtvarná a pracovní díla dětí, která dokumentují jejich tvůrčí činnost.

Součástí mateřské školy je menší školní zahrada vybavená pískovištěm, průlezkami a houpačkami, která dětem nabízí dostatek prostoru pro volný pohyb i organizované hry a aktivity.

3.2. Životospráva

Vzdělávací proces v mateřské škole se uskutečňuje ve třech heterogenních třídách a je přizpůsoben individuálním a věkovým potřebám dětí. Velkou výhodou těchto tříd je vzájemné soužití mladších a starších dětí, kdy mladší děti se rychleji zdokonalují tím, že vidí ve starších svůj vzor a napodobují je. Toto uspořádání tříd podporuje kooperativní učení.

Děti se zúčastňují i různých kulturních a společenských akcí, exkurzí a výletů. Tyto jsou přiměřeně plánovány tak, aby děti obohatily, ale zároveň svým množstvím nenarušily svůj hlavní záměr a cíl mateřské školy.

Stravování

Stravování dětí v mateřské škole se řídí platnými zákony, vyhláškami a doporučenými stravovacími normami. Jídelníčky jsou sestavovány s ohledem na racionální výživu, jsou pestré a vyvážené, zahrnují i ryby a luštěniny připravované různými recepturami. Denně je dětem podáváno dostatečné množství ovoce a zeleniny v různých úpravách. Příprava pokrmů a nápojů respektuje hygienické normy a technologické postupy.

Pitný režim je zajištěn po celý den formou bylinných a ovocných čajů či vitamínových nápojů, přičemž děti mají možnost samostatné sebeobsluhy. Intervaly mezi jednotlivými jídly jsou dostatečné. Svačinky a obědy jsou podávány formou sebeobsluhy, což podporuje samostatnost dětí a rozvíjí jejich manuální dovednosti. Děti nejsou nuceny do konzumace jídla, jsou motivovány k ochutnávání.

Rodiče mají možnost se seznámit s jídelníčkem na nástěnkách ve vstupní chodbě nebo na webových stránkách MŠ. Jsou respektována přání rodičů a dietní omezení dětí. Osobní hygiena je zajištěna před a po každém jídle a dle individuálních potřeb dítěte. Výjimky ve stravování mohou být provedeny po dohodě s ředitelkou školy. Školní řád je přístupný ve vstupní chodbě MŠ a obsahuje informace o pravidlech a provozu školy.

Pobyt venku

Děti pobývají venku každý den dopoledne i odpoledne, s ohledem na klimatické podmínky. V případě nepříznivého počasí (déšť, vítr, mráz) se pobyt zkracuje, při pěkném počasí se naopak prodlužuje a mohou se přesunout i některé dopolední činnosti ven. Pedagogové sledují stav ovzduší a teplotu a délku či náročnost pobytu přizpůsobují individuálním potřebám dětí.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě a při procházkách v okolí školy, ale také ve třídách a tělocvičně základní školy. Při venkovních aktivitách je upřednostňováno náhradní oblečení, které umožňuje dětem svobodně se pohybovat a hrát.

Odpolední odpočinek

Odpolední odpočinek probíhá za dodržení hygienických a zdravotních norem. Místnosti jsou před a po odpočinku důkladně větrány. Děti se převlékají do pyžama a ukládají na matrace s lůžkovinami. Odpočinek probíhá při poslechu čtené či reprodukované

pohádky nebo relaxační hudby. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidové činnosti ve třídě.

Matrace, lůžkoviny a pyžama jsou ukládány do jednotlivých boxů s označením, pravidelně provětrávány a udržovány v čistotě.

3.3. Psychosociální podmínky

Rodiče mají možnost při nástupu dítěte do mateřské školy využít postupnou adaptaci. Podle individuálních potřeb a sociální vyzrálosti dítěte rodiče nenásilně začleňují dítě do kolektivu tím, že s ním po určitou dobu pobývají ve třídě, seznamují ho s prostředím, hračkami a kamarády, společně s učitelkou.

Učitelka přistupuje k dítěti individuálně a nenásilně, nenutí ho do činností. Poskytuje motivačně bohaté podněty, jejichž náročnost je přizpůsobena věku, tempu, schopnostem a vývojovým možnostem dětí. Zohledňuje jak nadané děti, tak děti s opožděným vývojem. Náplň činností je rovnoměrně vyvážená, poutavá a přirozeně prožitková.

Učitelka podporuje samostatnost, zdravé sebevědomí a individuálně děti oceňuje a chválí. Napomáhá dětem začlenit se do kolektivu, učí je hledat kompromisy a vzájemně si porozumět. Nepodporuje nezdravou soutěživost a aktivně odstraňuje diskriminační jevy, sociální nerovnost a šikanu. Ve třídě panuje vzájemná důvěra, děti mají pocit bezpečí a společně vytvářejí pravidla a podmínky, které podporují svobodný projev, zároveň se důsledně dbá na jejich dodržování.

Role všech zaměstnanců MŠ:

- Vytvářet prostředí spokojenosti, bezpečí a pohody.
- Respektovat osobní svobodu a volnost dětí v rámci stanovených pravidel.
- Hodnotit pozitivně, chválit, povzbuzovat a podporovat slabší sebevědomí a samostatnost. Včas odstraňovat počátky šikany.
- Rozvíjet toleranci, citlivost, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a vzájemnou podporu.
- Zajistit stejná práva a povinnosti pro všechny děti; není tolerováno zvýhodňování či utlačování.

- Podporovat vzájemnou důvěru, respekt k druhému a aktivní spoluúčast při činnostech.
- Děti se podílejí na stanovování pravidel pro činnosti a chování, snaží se je dodržovat a v případě porušení pravidel se společně hodnotí a stanovuje závěr či důsledek.

3.4. Organizace vzdělávání

Provozní doba mateřské školy je stanovena od **6:00 do 16:30 h**.

Ráno se všechny děti scházejí od 6:00 do 7:00 h ve třídě **Motýlci**. V 7:00 h odcházejí děti ze tříd **Berušky** a **Včelky** za doprovodu učitelky do svých tříd. Odpoledne, v 15:30 h, se děti ze tříd **Berušky** a **Motýlci** spojují ve třídě **Včelky**.

Společný ranní a odpolední pobyt dětí v jedné třídě je vnímán jako přirozená součást života v MŠ. Děti tak mají možnost poznávat vrstevníky z celé školy, seznamují se s pravidly jiných tříd, s dalšími pedagogy a obohacují se o nové zkušenosti.

Třídy jsou věkově smíšené. Předškolní vzdělávání probíhá ve všech třech třídách a učitelky usilují o vyvážený poměr spontánních, nepřímo řízených i řízených činností, které realizují se skupinou dětí i individuálně. Frontální metoda je využívána pouze v nezbytné míře.

Při odpočinku jsou vytvářeny co nejvhodnější podmínky pro děti s vyšší i nižší potřebou spánku.

Denní režim je stanoven orientačně, aby umožnil učitelkám pružně reagovat na aktuální potřeby a nálady dětí, na změny počasí či na jiné neplánované situace.

6:00–9:00	Příchod dětí (do 8:00), ranní úkol s rodiči. Volné, spontánní, zájmové aktivity dle volby a přání dětí. Nabídka činností připravená učitelkou (přímo řízené i nepřímo řízené činnosti). Individuální i skupinová práce s dětmi a diagnostické činnosti. Ranní kroužek. Pohybové aktivity a tělovýchovné činnosti. Osobní hygiena dětí, svačina.
9:00–11:30	Didakticky zacílené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj. Nabídka činností připravená učitelkou (přímo řízené i nepřímo řízené činnosti). Individuální i skupinová práce s dětmi a diagnostické činnosti. Pobyt venku.
11:30–12:00	Osobní hygiena dětí, oběd. Doba určená pro přebírání dětí zákonnými zástupci (12:00–12:20)
12:00–14:00	Příprava na odpočinek, poslech čteného literárního textu. Spánek a odpočinek respektující rozdílné potřeby dětí, poslech relaxační hudby. Klidové a relaxační činnosti.
14:00–16:30	Osobní hygiena dětí, svačina. Volné hry, zájmové činnosti, pohybové aktivity Nabídka činností připravená učitelkou Diagnostická činnost, individuální práce s dětmi. V případě příznivého počasí pobyt venku. Doba určená pro přebírání dětí zákonnými zástupci.

3.5. Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí právního subjektu **Základní škola a Mateřská škola Dolní Domaslavice**. V jejím čele stojí statutární zástupce – ředitelka školy, která jedná jménem školy ve všech záležitostech. Ředitelka schvaluje organizační strukturu školy, plán práce zaměstnanců, rozhoduje o hospodaření a nakládání se svěřenými prostředky, odpovídá za bezpečnost a ochranu zdraví při práci a zajišťuje účinné hospodaření se státními i finančními prostředky zřizovatele.

Ředitelka jmenuje a řídí vedoucí zaměstnance, včetně zástupkyně ředitelky pro MŠ, a koordinuje jejich práci. Vedoucí zaměstnanci vytvářejí příznivé pracovní prostředí, podporují iniciativu a profesní růst zaměstnanců a podílejí se na plánování, realizaci a hodnocení činnosti školy.

Ředitelka dbá na dobré pracovní podmínky, naslouchá zaměstnancům, respektuje jejich názory a vyhodnocuje jejich práci s cílem zvyšování kvality vzdělávání. Odpovídá také za včasné předávání důležitých informací, zajišťuje zpracování a vydávání školního vzdělávacího programu, který je vytvářen společně celým pedagogickým týmem.

Pedagogové a ostatní zaměstnanci jednají s rodiči dětí jménem školy. Jejich přístup je profesionální a loajální. Informace o dětech poskytují pouze zákonným zástupcům a dodržují povinnost mlčenlivosti i v pracovněprávních záležitostech.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci školy mají předepsanou odbornou kvalifikaci a pracují v dlouhodobém pracovním poměru. V mateřské škole působí 5 učitelek na plný úvazek a 1 učitelka na zkrácený úvazek, dále zástupkyně ředitelky pro MŠ a 2 provozní zaměstnanci. Všichni pedagogičtí pracovníci mají příslušnou profesní kvalifikaci. Provoz školní jídelny zajišťuje vedoucí školní jídelny.

Pedagogové pracují na základě vnitřních předpisů a společně sestavených dokumentů, vycházejí ze školního vzdělávacího programu, vedou pedagogickou dokumentaci, diagnostická portfolia dětí a provádějí pravidelné hodnocení. Organizují vzdělávací činnosti, společné akce, doplňkové programy i kulturní vystoupení.

Rozvržení přímé pedagogické práce je nastaveno tak, aby umožňovalo společné působení dvou učitelek ve třídě při náročnější organizaci dne – zejména při pobytu venku, stolování a přípravě na odpočinek.

Ředitelka školy podporuje profesní růst pedagogického týmu. Učitelky i zástupkyně ředitelky se pravidelně účastní akreditovaných vzdělávacích akcí dle plánu dalšího vzdělávání, využívají odbornou literaturu a přednášky či semináře zaměřené na posílení odborných

kompetencí. Na pedagogických poradách, které se konají zpravidla jednou měsíčně, se řeší aktuální otázky předškolního vzdělávání, plánování činností a předávání důležitých informací.

Po odborné i organizační stránce je škola řízena ředitelkou. Ekonomickou agendu spravuje hospodářka školy. Metodická práce ředitelky se zaměřuje na plánování a organizaci vzdělávacích činností, sledování kvality pedagogické práce a soulad s ŠVP PV i RVP PV.

Kontrolní a hospitační činnost probíhá podle stanovených plánů, ale i prostřednictvím každodenního kontaktu s dětmi a pedagogy. Kontrola provozních pracovníků je spíše neformální. Pro speciální služby škola spolupracuje s odborníky, především s PPP a SPC.

3.7. Spoluúčast rodičů (zákonných zástupců)

Zákonní zástupci nebo jimi pověřené osoby předávají dítě v mateřské škole přímo učitelce a stejně tak je při odchodu přebírají. V případě dohody o individuální délce pobytu dítěte v MŠ je samostatně dohodnut i způsob předávání a přebírání, a to s ohledem na vzdělávací potřeby dítěte.

Spolupráce mezi pedagogy a rodiči je založena na vzájemné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat. Je vítán aktivní zájem zákonných zástupců o cíle, zaměření, formy a obsah vzdělávání. Rodiče mají možnost denně konzultovat s učitelkami na třídě, čímž jsou průběžně informováni o pobytu svého dítěte v mateřské škole, jeho rozvoji, vzdělávání, aktivitách i organizaci dne.

Mateřská škola nabízí rodičům možnost účasti na programech školy i mimo ni. Děti se v průběhu roku zúčastňují divadelních a kulturních představení, exkurzí (např. Policie ČR, včelaři aj.), dle zájmu rodičů plaveckého výcviku. Ve spolupráci s rodiči pořádáme vánoční besídku, karneval, vystoupení ke Dni matek, Den dětí a slavnostní rozloučení se školáky.

Úzce spolupracujeme se základní školou – předškoláci navštěvují školu na nečisto, seznamují se s prostředím školy i pedagogy, účastníme se kulturních vystoupení a koncertů žáků.

Pedagogové a ostatní zaměstnanci školy jednají vždy ohleduplně a taktně, respektují soukromí rodiny a neposkytují informace o dítěti nepovolaným osobám.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Vycházíme ze zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon a vyhlášky o mateřských školách č.14/2005 ve znění pozdějších předpisů.

1. třída Motýlci (25 dětí)
2. třída Berušky (25 dětí)
3. třída Včelky (25 dětí)

4.1. Vnitřní uspořádání školy a tříd

Vnitřní uspořádání školy i tříd je řešeno tak, aby co nejlépe vyhovovalo individuálním potřebám dětí. Všechny třídy jsou věkově smíšené. O zařazení dětí rozhoduje ředitelka školy s ohledem na vyváženost tříd, přičemž zohledňuje také požadavky rodičů (např. společné umístění sourozenců či kamarádů).

Žádná třída nemá speciální zaměření, všechny pracují podle jednotného školního vzdělávacího programu. Díky tomu je možné sledovat výsledky, porovnávat práci tříd a vzájemně si předávat zkušenosti i nápady.

Ve vstupní chodbě školy je umístěna hlavní nástěnka s aktuálními informacemi o dění v mateřské škole. Šatny jsou situovány na společné chodbě před vstupem do tříd.

Prostorové uspořádání tříd umožňuje skupinové i individuální činnosti. Třídy jsou členěny do center aktivit (koutků), které jsou pro snadnější orientaci označeny. Hračky a pomůcky jsou dětem volně dostupné, aby si je mohly samostatně brát i ukládat. Prostředí tříd je upraveno tak, aby se děti aktivně podílely na výzdobě, která zároveň slouží k prezentaci jejich práce rodičům.

Děti se v ranních a odpoledních hodinách scházejí a rozcházejí vždy v jedné třídě na každé z budov školy.

4.2. Organizace vzdělávání ve třídách

Provozní doba školy je od 6:00 do 16:30 h. Na každé třídě pracují dvě až tři učitelky podle školního vzdělávacího programu. Jejich pracovní doba je rozvržena tak, aby byla zajištěna co nejdelší doba vzájemného překrytí při práci s dětmi.

Učitelky společně plánují a realizují vzdělávací proces, přičemž dbají na vyvážený podíl spontánních, nepřímo řízených a řízených činností. Děti jsou aktivně zapojovány do plánování vzdělávacího procesu. V rámci celé školy jsou stanovena jednotná pravidla a režimové momenty, které podporují stabilitu prostředí a umožňují zastupitelnost pracovníků.

4.3. Přijímání dětí do mateřské školy

Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku od 3 do 6 let, v případě odkladu povinné školní docházky až do 7 let. Přednostně jsou přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Podmínky a kritéria přijímacího řízení jsou vždy uvedeny předem od 15. března do 15. dubna. Rodiče jsou při zápisu seznámeni s kritérii, podle nichž ředitelka školy rozhoduje o přijetí dítěte ve správním řízení.

Nejpozději do 30 dnů od zápisu jsou rodiče vyrozuměni o přijetí či nepřijetí dítěte zveřejněním seznamu přijatých dětí. Pokud není naplněna kapacita školy, mohou být děti přijímány i v průběhu školního roku.

Adaptační proces

Začátek docházky do mateřské školy je pro dítě velkou změnou, proto nabízíme rodičům možnost individuálního adaptačního režimu, o němž se dohodnou s ředitelkou školy při přijetí dítěte.

Adaptační režim může zahrnovat:

- možnost pobytu rodiče ve třídě po určitou dobu, aby dítě získalo pocit jistoty a bezpečí,
- postupné prodlužování délky pobytu dítěte v MŠ,

- možnost přinést si do školky oblíbenou hračku,
- intenzivní komunikaci rodičů s učitelkou o průběhu adaptace.

Rodiče jsou před nástupem dítěte do MŠ seznámeni s dokumentem **„Adaptace dítěte v naší mateřské škole“**, který jim poskytuje praktické rady a doporučení.

Cílem je, aby rodiče měli jistotu, že je o jejich dítě dobře postaráno, a aby mezi rodinou a pedagogy panovala vzájemná důvěra, otevřenost a spolupráce.

4.4.   Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných

ŠVP MŠ vychází z RVP PV, který respektuje individuální potřeby a možnosti každého dítěte. Rámcové cíle a záměry jsou společné pro všechny děti, přičemž u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) se přizpůsobují jejich možnostem tak, aby podpořily rozvoj osobnosti, učení, komunikace a co největší samostatnosti.

V případě přijetí dítěte se SVP škola postupuje v souladu s RVP PV, školským zákonem, vyhláškami a doporučeními odborníků (PPP, SPC, lékaři). Podmínky vzdělávání jsou stanovovány individuálně ve spolupráci s rodiči a odbornými pracovišti. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy.

Dětem s odkladem školní docházky nabízíme vzdělávací podporu dle doporučení PPP, v případě potřeby individuální vzdělávací či stimulační program.

Náš ŠVP nabízí ve spolupráci se základní školou rozšířenou nabídku aktivit vhodných pro děti s mimořádnými schopnostmi a nadáním dle jejich individuálního zájmu a potřeb. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, bude rodičům dítěte doporučeno vyšetření ve školském poradenském zařízení. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, bude škola postupovat při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování dle platné legislativy.

4.5. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Naše MŠ poskytuje jazykovou podporu dětem – cizincům a dětem z odlišného kulturního prostředí již od jejich nástupu do MŠ. Pedagogové přizpůsobují metody výuky a cíleně podporují osvojování českého jazyka.

Pokud ve škole navštěvují povinné předškolní vzdělávání alespoň čtyři cizinci, zřizuje ředitelka MŠ skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb. Do této skupiny mohou být zařazeny i jiné děti, pokud to není na újmu kvality výuky.

Cílem jazykové přípravy je, aby děti při nástupu do ZŠ měly dostatečné jazykové i sociokulturní kompetence pro úspěšné zapojení do vzdělávání. Podpůrným materiálem je *Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání*.

4.6. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vytváříme bezpečné a podnětné prostředí ke specifickému věku dětí s odpovídajícím materiálním vybavením. Citlivě reagujeme na individuální potřeby a zájmy dětí. Zajišťujeme vyhovující režim dne (pravidelnost, dostatek času na činnosti, stravování a odpočinek). Nastavujeme pro děti srozumitelná pravidla laskavým a důsledným přístupem. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z principů:

- jednoduchosti,
- časová nenáročnost,
- známého prostředí a nejbližší okolí,
- smysluplnosti a podnětnosti,
- dostatku prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

V případě, že budou do třídy přijaty více než 4 děti spadající do výše uvedené věkové kategorie, bude pedagogický personál posílen o chůvu, která bude spolupracovat s učitelkami, pomáhat zejména se zajištěním osobní hygieny dětí, stravováním a sebeobsluhou (dokrmování, oblékání).

4.7. Povinnost předškolního vzdělávání

S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání povinné od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, až do zahájení povinné školní docházky.

Povinné předškolní vzdělávání (§ 34a školského zákona)

Povinné předškolní vzdělávání se dle § 34a odst. 1 školského zákona vztahuje na:

- státní občany ČR pobývajících na území ČR déle než 90 dnů,
- občany jiného členského státu EU pobývajících na území ČR déle než 90 dnů,
- jiné cizince s povoleným trvalým nebo přechodným pobytem na území ČR po dobu delší než 90 dnů,
- účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Nevztahuje se na děti s hlubokým mentálním postižením.

V souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., v platném znění, má povinné předškolní vzdělávání formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. **Stanovuje se v rozsahu 4 hodin denně, a to v době od 8:00 do 12:00 h.** Povinnost předškolního vzdělávání se nevztahuje na dny školních prázdnin, které jsou vymezeny organizací školního roku v základních a středních školách.

Zákonný zástupce dítěte je povinen omluvit jeho nepřítomnost nejpozději do 3 kalendářních dnů od jejího počátku – písemně, e-mailem nebo telefonicky. Po návratu dítěte do MŠ je nutné zapsat důvod nepřítomnosti do docházkového sešitu.

Jinými způsoby plnění povinnosti předškolního vzdělávání se rozumí:

- a) individuální vzdělávání dítěte bez pravidelné denní docházky do mateřské školy,
- b) vzdělávání v přípravné třídě základní školy nebo ve třídě přípravného stupně základní školy speciální,
- c) vzdělávání v zahraniční škole na území ČR, kde ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky dle § 38a školského zákona.

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání způsobem uvedeným v písm. b) nebo c), je povinen tuto skutečnost oznámit řediteli spádové mateřské školy, a to nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku, v němž dítěti povinnost vzniká.

Uvolňování a omlouvání dítěte plnícího povinné předškolní vzdělávání v MŠ (§ 50 odst. 1 školského zákona)

Podmínky pro uvolňování a omlouvání neúčasti dítěte stanovuje školní řád následovně:

- Zákonný zástupce je povinen omluvit nepřítomnost dítěte nejpozději **do 3 kalendářních dnů od jejího počátku** – písemně, e-mailem nebo telefonicky.
- Po návratu dítěte do MŠ je nutné důvod **absence písemně uvést do omluvného listu** dítěte.
- Omluvu podepisuje jeden ze zákonných zástupců dítěte.
- Při dlouhodobé absenci známé předem podávají rodiče písemnou žádost o uvolnění dítěte (např. rodinné důvody, ozdravný pobyt).
- Ředitelka školy může na základě žádosti zákonného zástupce a z vážných důvodů (zejména zdravotních) uvolnit dítě zcela nebo částečně z denní docházky.
- Stravování ve školní jídelně musí být odhlášeno včas: na 1 den nepřítomnosti do 7:00 h, na ostatní dny prostřednictvím systému eStrava. V době prázdnin je odhlášení stravy povinností zákonného zástupce vždy.
- V odůvodněných případech může MŠ požadovat potvrzení o zdravotním stavu dítěte od lékaře.
- Za omluvitelnou absenci se považuje návštěva lékaře, nemoc a závažné rodinné či osobní důvody.

- Lékařské vyšetření není důvodem k celodenní absenci dítěte.
- V případě opakované neomluvené nepřítomnosti dítěte ředitelka MŠ nejprve kontaktuje zákonné zástupce a následně informuje OSPOD.

Jiný způsob plnění povinnosti předškolního vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte může v odůvodněných případech zvolit jiný způsob plnění povinného předškolního vzdělávání.

Za jiný způsob plnění povinnosti předškolního vzdělávání se považuje:

- a) individuální vzdělávání dítěte, které probíhá bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy,
- b) vzdělávání v přípravné třídě základní školy nebo ve třídě přípravného stupně základní školy speciální podle § 47 a § 48a školského zákona,
- c) vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, v níž ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky podle § 38a školského zákona.

Zákonný zástupce dítěte, které bude povinné předškolní vzdělávání plnit způsobem podle písm. b) nebo c), je povinen tuto skutečnost oznámit ředitelce mateřské školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku, ve kterém dítě zahájí povinné předškolní vzdělávání.

Individuální vzdělávání dítěte (§ 34b školského zákona)

V případě, že má být dítě vzděláváno individuálně po převážnou část školního roku, je zákonný zástupce povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce mateřské školy nejpozději 3 měsíce před zahájením školního roku (tj. do konce května). V průběhu školního roku lze plnit povinné předškolní vzdělávání formou individuálního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání doručeno ředitelce mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení dítěte, jeho rodné číslo a místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu dítěte,

- b) určení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte (§ 34b odst. 2 školského zákona).

Mateřská škola ověřuje úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech vzdělávání a v případě potřeby doporučí zákonnému zástupci další vhodný postup při vzdělávání dítěte.

Ředitelka mateřské školy stanoví termíny ověřování vždy na druhou polovinu listopadu, s náhradními termíny v první polovině prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně nebo po vzájemné dohodě.

Zákonný zástupce dítěte, které je vzděláváno individuálně, je povinen zajistit účast dítěte na ověřování. Ověřování probíhá v mateřské škole za účasti učitelky a ředitelky školy. Koná se v období 3.–4. měsíce od začátku školního roku, popřípadě od zahájení individuálního vzdělávání, v termínu stanoveném školou po dohodě se zákonným zástupcem.

Ředitelka mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte na ověřování ani v náhradním termínu.

Proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte se lze odvolat, avšak odvolání nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání již nelze dítě znovu vzdělávat individuálně.

Veškeré náklady spojené s individuálním vzděláváním hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek podle § 16 odst. 2 písm. d) školského zákona a nákladů na činnost mateřské školy, do které bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

„Pojďme spolu objevovat svět!“

Naším hlavním cílem je podporovat děti v tom, aby se staly aktivními, zvědavými a samostatnými jedinci, kteří se dokáží orientovat ve světě kolem sebe a nacházet v něm souvislosti. Věříme, že dítě se nejvíce naučí tehdy, když má možnost objevovat, zkoušet, přemýšlet a hledat odpovědi vlastní cestou.

Proto vytváříme prostředí, které nabízí dětem dostatek podnětů, svobody i podpory ze strany učitelek. Učíme děti přemýšlet o tom, co je zajímavé, co chtějí zkoumat, a společně s nimi pak plánujeme vzdělávací obsah. Děti tak nejsou pouze pasivními účastníky, ale stávají se aktivními tvůrci svého vzdělávání.

Velkou důležitost přikládáme **vztahu k přírodě a okolnímu prostředí**. Vedeme děti k tomu, aby si uvědomovaly krásu i význam přírody, učíme je všímát si souvislostí v přírodním světě a rozvíjet k němu respekt a zodpovědnost.

Propojení s programem Začít spolu

Při každodenní práci se inspirováme vzdělávacím programem *Začít spolu*, jehož principy nám umožňují pružně přizpůsobovat chod tříd potřebám a zájmům dětí. Tento program je založen na myšlence, že každé dítě má být aktivním účastníkem vzdělávání a má dostávat příležitosti rozhodovat, spolupracovat a učit se na základě vlastních zkušeností.

Jak program funguje v praxi:

- Den ve třídě má jasnou a srozumitelnou strukturu, která dětem poskytuje pocit jistoty a bezpečí.
- Velká část činností probíhá v tzv. **centrech aktivit** (např. ateliér, knihy, dílna, domácnost, kostky aj.), kde si děti samy vybírají, co budou dělat, a učí se tak samostatnosti, zodpovědnosti i spolupráci.
- Děti jsou **zapojovány do plánování** – mají možnost říci, co je zajímavé, a na základě jejich návrhů jsou pak připravovány projekty, témata a činnosti.

- Rodiče jsou vítanými partnery – mohou se zapojit do života třídy, sdílet své zkušenosti, povolání či zájmy a přispívat tak k obohacení vzdělávání.
- Učitelky sledují potřeby a rozvoj každého dítěte, nabízejí mu podporu, pomoc a inspiraci, ale dávají mu i prostor pro vlastní objevování a hledání řešení.

Vzdělávací obsah ŠVP je tvořen tak, aby se v něm všichni dobře orientovali a aby sloužil jako přehledný dokument při plánování vzdělávací nabídky. V jednotlivých integrovaných blocích jsou uvedeny konkretizované výstupy dle RVP PV. Témata i nabídka činností jsou pouze doporučení, učitelky si je konkrétně rozpracují, doplní a časově rozvrhnou ve svých plánech tak, aby odrážely další činnosti, zaměření třídy, potřeby dětí, respektovaly jejich věk, pokroky, individuální možnosti a specifická omezení.

5.1. Vize mateřské školy

KAM SMĚŘUJEME

Ve vztahu k dětem chceme:

- přibližovat dětem přírodu a rozvíjet jejich environmentální vnímání,
- podporovat je v poznávání sebe sama, svých emocí a učit je s nimi pracovat,
- rozvíjet sebedůvěru, individualitu a prožitky dětí, vést je k sebehodnocení,
- posilovat samostatnost, odpovědnost a schopnost rozhodování,
- probouzet a respektovat potenciál každého dítěte a maximálně jej uplatňovat v jeho rozvoji a přípravě na další život,
- podporovat rozvoj jednotlivých gramotností, zejména environmentální, pohybové, předčtenářské, předmatematické a digitální.

Ve vztahu k zaměstnancům chceme:

- vytvářet pracovní prostředí, které povzbuzuje k dalšímu osobnímu i profesnímu rozvoji a přispívá ke spokojenosti,
- podporovat zaměstnance v inovativních aktivitách spojených s rozvojem mateřské školy,

- dbát na dodržování zásad konstruktivní a partnerské komunikace,
- posilovat profesní růst pedagogů a zvyšovat jejich odbornost,
- prohlubovat spolupráci a propojení mezi oběma pracovišti.

Ve vztahu k okolí chceme:

- zapojovat rodiče do plánování celoškolních i třídních vzdělávacích akcí,
- vnímat rodiče jako vítané partnery školy a hledat s nimi společně cesty k podpoře dětí,
- spolupracovat s dalšími vzdělávacími institucemi, se zřizovatelem, aktivně se zapojovat do kulturního dění a jít příkladem v pozitivním vztahu k životnímu prostředí.

5.2. Dlouhodobé cíle

- zintenzivnit pobyt dětí venku a tím posílit environmentální vzdělávání,
- využívat prvky formativního hodnocení v každodenní praxi,
- vytvořit v jednotlivých třídách centra aktivit vybavená vhodnými hračkami a vzdělávacími pomůckami,
- zpracovat smysluplné diagnostické portfolio každého dítěte a využívat jej při plánování,
- zaměřit se na diferenciaci nabídky činností s ohledem na individuální potřeby dětí,
- začleňovat poznatky z jednotlivých gramotností do vzdělávací nabídky,
- zvyšovat kvalifikovanost pedagogických pracovníků, rozvíjet jejich dovednosti i odborné znalosti,
- posilovat týmovou spolupráci a kolegiální vztahy zaměstnanců,
- rozvíjet spolupráci se zákonnými zástupci a více je zapojovat do chodu školy.

5.3. Formy a metody vzdělávání

Náš školní vzdělávací program „Pojďme spolu objevovat svět!“ nabízí všem dětem rovné příležitosti k učení a rozvoji. Usilujeme o předcházení sociálně patologickým jevům a současně prohlubujeme vztah dětí k naší planetě prostřednictvím environmentální výchovy.

Uplatňujeme **osobnostně orientovaný model výchovy**, který klade důraz na individuální přístup ke každému dítěti. Učitelky nabízejí činnosti v různých stupních obtížnosti, aby si každé dítě mohlo vybrat podle svých možností a schopností a prožívalo pocit úspěchu. Všechny aktivity mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností, které probouzejí v dětech aktivní zájem, chuť pozorovat, naslouchat, objevovat a učit se.

Formy vzdělávání

- **Spontánní a řízené aktivity** – vzdělávání zahrnuje obě formy, které jsou vzájemně propojené a vyvážené podle potřeb a možností předškolního dítěte.
- **Didakticky zacílená činnost** – specifická forma vhodná pro předškolní vzdělávání, motivovaná učitelem, přímo či nepřímo. Dítě se zapojuje do činností, ve kterých je zastoupeno spontánní i cílené (plánované) učení. Tyto činnosti probíhají převážně v menších skupinách nebo individuálně.
- **Individuální, párové, skupinové a frontální činnosti** – flexibilně volené podle potřeby a momentální situace.

Metody vzdělávání

- **Prožitkové metody** – vycházejí z vlastní zkušenosti a prožitku dítěte, realizované prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou možností.
- **Situační učení** – praktické získávání zkušeností, poznatků a dovedností přímo v kontextu situace; učení skrze konkrétní jednání a zkušenost.
- **Učení hrou a činnostmi** – dítě není pasivní příjemce, ale aktivně jedná, projevuje vlastní iniciativu a učí se intelektově i prakticky prostřednictvím vlastních činností.
- **Kooperativní učení** – založené na spolupráci dětí při řešení společných problémů, učí je plánovat, rozdělovat role a úkoly, spolupracovat a hodnotit společnou práci.

- **Spontánní sociální učení** – založené na přirozené nápodobě; děti získávají vzory chování a postoje, které mohou napodobovat, nejen v didaktických, ale i běžných denních situacích.
- **Metody založené na manipulaci a experimentu** – práce s vodou, pískem, přírodninami, barvami, čísly, kostkami či slovními hrami.
- **Metody založené na komunikaci** – komunitní kruh, vyprávění příběhů, řešení problémů, prosociální hry, pantomima, sdílení zkušeností.
- **Metody založené na tvoření** – podporují kreativitu dětí (stavebnice, dílny, modelování, výtvarná tvorba, divadelní hry, stavby a hry s přírodními materiály).
- **Metody založené na fantazii a magičnu** – vymýšlení a vyprávění příběhů, fantazijní práce s výtvarným materiálem, improvizace, dramatizace, malování, kreslení a modelování, práce s otázkami typu „Co by bylo kdyby...“.

6. INTEGROVANÉ BLOKY

Integrované bloky našeho vzdělávacího programu „*Pojďme spolu objevovat svět!*“ jsou navrženy tak, aby dětem nabízely pestré zážitky, podporovaly jejich přirozenou zvědavost a umožňovaly jim objevovat svět kolem sebe v souvislostech. Vzdělávací obsah je zpracovaný do sedmi integrovaných bloků, které jsou pro učitele závazné. Každý blok se zaměřuje na určité období roku a přináší témata blízká dětskému životu. Děti se učí prostřednictvím hry, tvoření, společných projektů i každodenních situací. V jednotlivých blocích se prolínají všechny vzdělávací oblasti a důraz je kladen na prožitek, spolupráci a aktivní zapojení dětí do společného poznávání.

Integrované bloky:

1. Na cestě za přátelstvím
2. Podzimní tajemství přírody
3. Světlo Vánoc v našich srdcích
4. Já a svět kolem mě
5. Jaro probouzí život
6. Místa, kam patřím
7. Dobrodružství léta

6.1. IB: Na cestě za přátelstvím

Začátek školního roku je obdobím seznamování, hledání kamarádů a budování bezpečné atmosféry. Děti se postupně adaptují na nové prostředí, poznávají učitelky i spolužáky a objevují pravidla, která jim pomáhají cítit se ve školce jistě a spokojeně. Učí se spolupracovat, respektovat druhé a být součástí kolektivu.

Cílem je, aby děti vnímaly školku jako bezpečný přístav, kde mohou objevovat, růst a získávat první zkušenosti s přátelstvím a vzájemnou pomocí.

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

- Přivítání ve školce – adaptace, moje třída, značka,
- Kamarádi, seznamování, kouzelná slova (prosím, děkuji, promiň)
- Školka jako bezpečný přístav – pravidla chování a bezpečí
- Hračky, které nám pomáhají si hrát společně

Dílčí cíle:	Očekávané výstupy:
osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	domluvit se slovy i gesty, improvizovat

	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.2. IB: Podzimní tajemství přírody

Podzim přináší změny, které děti pozorují všemi smysly – barevné listí, plody přírody, počasí i přípravy zvířat na zimu. V tomto bloku se děti učí chápat souvislosti v přírodě, zkoumají podzimní proměny a rozvíjejí vztah k životnímu prostředí.

Součástí je také péče o zdraví – otužování, posilování hygienických návyků a uvědomování si, jak chránit své tělo v proměnlivém počasí.

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

- Podzimní tematika
- Prevence zdraví – nemoci
- Plody podzimu – ovoce, zelenina, aj.
- Les a stromy
- Příprava zvířat na zimu
- Počasí
- Sv. Martin

Dílčí cíle:	Očekávané výstupy:
vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zachovávat správné držení těla
	zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	rozhodovat o svých činnostech
	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	všímat si změn a dění v nejbližším okolí

6.3. IB: Světlo Vánoc v našich srdcích

Období adventu a Vánoc naplňuje děti radostí, očekáváním a slavnostní náladou. V tomto bloku se seznamují s tradicemi, zvyky a obyčejí spojenými s adventem, Vánoci i svátkem Tří králů. Učí se chápat hodnotu pospolitosti, laskavosti a obdarovávání.

Důležitým prvkem je prožitek – zpívání koled, tvoření, společná výzdoba i sdílení radosti s ostatními, díky čemuž se posilují mezilidské vztahy a dětská fantazie.

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

- Advent
- Mikuláš
- Vánoční přání
- Vánoční stromeček a dárky
- Tři králové

Dílčí cíle:	Očekávané výstupy:
uvědomění si vlastního těla	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
	vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl,

	charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
rozvoj kooperativních dovedností	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

6.4. IB: Já a svět kolem mě

Zima je obdobím plným her, radovánek i poznávání sebe sama. Děti se učí prožívat a vyjadřovat emoce, poznávat svou jedinečnost a vnímat rozdíly mezi lidmi. Do vzdělávání se promítá i kultura – knihy, pohádky, tradice a zábavné zimní oslavy jako je karneval.

Blok rozvíjí také pohybové schopnosti dětí prostřednictvím zimních sportů a her, učí je bezpečnosti a posiluje jejich odolnost.

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

- Čáry paní zimy
- Zimní sporty
- Vesmír
- Roboti
- Karneval
- Kultura – hudba, divadlo
- Kniha
- Emoce
- Mezinárodní den vody

Dílčí cíle:	Očekávané výstupy:
rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
	sledovat a vyprávět příběh, pohádku
	chápat slovní vtip a humor
posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

6.5. IB: Jaro probouzí život

S příchodem jara se děti seznamují s probouzející se přírodou – s květinami, stromy, mláďaty hospodářských zvířat a jejich životními potřebami. Prohlubují vztah k životnímu prostředí a učí se, že každý může přispět k ochraně přírody.

Blok je spojen i s velikonočními tradicemi a lidovými zvyky. Děti objevují krásu jarního období, radují se z pohybu venku a učí se spolupracovat na společných činnostech.

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

- Den země a ekologie
- Morana a předjaří (probouzení přírody)
- Velikonoce
- Hospodářské zvířata a jejich mláďata

Dílčí cíle:	Očekávané výstupy:
rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
vytváření základů pro práci s informacemi	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcí (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
	vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	spolupracovat s ostatními
rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.6. IB: Místo, kam patřím

V tomto bloku se děti zaměřují na rodinu, domov a prostředí, ve kterém žijí. Uvědomují si, že každý člověk patří do rodiny a komunity, a zároveň je součástí širšího světa. Učí se orientovat v místě svého bydliště, poznávají obec, dopravu a základy bezpečného chování.

Děti objevují také rozmanitost kultur a způsobů života, což je vede k toleranci a respektu k odlišnostem. Tento blok posiluje vztah k domovu, rodině a pocit zodpovědnosti za prostředí, ve kterém žijí.

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

- Poznáváme všechny děti světa
- Místo, kde žiju – Česká republika, vesnice
- Můj dům a moje rodina
- Doprava a dopravní prostředky
- Integrovaný záchranný systém

Dílčí cíle:	Očekávané výstupy:
osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	poznat některá písmena a číslice, popř. slova

	sledovat očima zleva doprava
vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.7. IB: Dobrodružství léta

Léto je plné zážitků, pohybu a objevování. V tomto bloku se děti seznamují s letními sporty, cestováním, mořem a podmořským světem. Fantazii jim rozvíjejí i témata jako dinosauři, indiáni nebo exotická zvířata.

Blok podporuje přátelství, společné prožitky a radost z pohybu v přírodě. Učí děti těšit se z dobrodružství a připravuje je na nové zkušenosti, které je čekají v dalším školním roce či na cestě do školy.

Návrhy dílčích témat pro realizaci:

- Život na louce a u rybníka,
- Letní aktivity a sporty,
- Život v moři,
- Exotická zvířata,
- Dinosauři,
- Indiáni

Dílčí cíle:	Očekávané výstupy:
rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	poznat napsané své jméno

	učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	zorganizovat hru
ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluační činnosti v naší mateřské škole představují systematický proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek. Slouží nám jako důležitý zdroj zpětné vazby o fungování školního vzdělávacího programu, kvalitě vzdělávací práce a zároveň přinášejí podněty pro další rozvoj školy.

Hlavním cílem evaluace je ověřovat a neustále zlepšovat kvalitu nejen vzdělávacího procesu, ale i prostředí a podmínek, ve kterých se uskutečňuje. Opíráme se přitom o kritériální ukazatele vycházející z oblastí RVP PV (podmínky, rizika, kompetence) a o kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání stanovená Českou školní inspekcí.

7.1. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

PŘEDMĚT EVALUACE	Časový harmonogram	Odpovědná osoba	Možné nástroje evaluace
PERSONÁLNÍ PODMÍNKY - Odborná způsobilost - Profesní rozvoj	průběžně, nejméně však 1× ročně	ředitelka a vedení školy	DVPP, kontrolní činnost (kontrola) a rozbor dokumentace
MATERÁLNÍ (VĚCNÉ) PODMÍNKY - Vybavení tříd - Vybavení školní zahrady - Vybavení školní kuchyně - Soulad s bezpečnostními a hygienickými normami	průběžně, nejméně však 2× ročně	učitelky, správní zaměstnanci a vedení školy	záznamy z kontrol BOZP, PO, spolupráce se zřizovatelem, hospitace
ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY - vhodnost a účelnost organizace dne	průběžně, nejméně však 2× ročně	učitelky, správní zaměstnanci a vedení školy	pedagogické rady, konzultace, hospitace

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY - klima školy - způsob komunikace s dětmi - nastavení pravidel - respektování potřeb dětí - týmová spolupráce	průběžně, nejméně však 1× ročně	učitelky, správní zaměstnanci a vedení školy	hospitace, kontrolní činnost, analýza tříd, dokumentace
ŽIVOTOSPRÁVA - stravování - pobyt venku - respektování individuální potřeby aktivit, spánku a odpočinku dětí	průběžně, nejméně však 1× ročně	učitelky, správní zaměstnanci a vedení školy	hospitace, kontrolní činnost, analýza tříd, dokumentace
ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY - informační systém MŠ - koncepce MŠ - vymezení kompetencí pracovníků - kontrola a hodnocení práce zaměstnanců	průběžně, nejméně však 1× ročně	učitelky, správní zaměstnanci a vedení školy	směrnice, kontrolní činnost
SPOLÚČAST RODIČŮ - vztahy mezi zaměstnanci a rodiči, způsoby komunikace - možnost podílet se na dění v MŠ - informovanost rodičů	průběžně, nejméně však 1× ročně	učitelky, správní zaměstnanci a vedení školy	dotazníky, kontrolní činnost, konzultace
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S PŘIZNANÝM PODPŮRNÝM OPATŘENÍM	průběžně, nejméně však 2× ročně	učitelky, správní zaměstnanci a vedení školy	hospitace, dokumentace

7.2. PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

PŘEDMĚT EVALUACE	Časový harmonogram	Odpovědná osoba	Možné nástroje evaluace
SOULAD PLÁNOVÁNÍ V ŠVP - Naplňování cílů a očekávaných výstupů	průběžně, po ukončení tématu ve třídě	učitelky, vedení školy	pedagogické porady, třídní knihy
HODNOCENÍ VÝCHOVNĚ – VZDĚLÁVACÍHO PROCESU - Učební prostředí - Komunikace - Výchovné a vzdělávací strategie - Spolupráce s rodinou - Hodnocení a plánování	průběžně, nejméně však 2× ročně	učitelky, vedení školy	evaluační dotazník z knihy Kompetentní učitel 21. století, hospitace a kontrolní činnost, pedagogické porady, vlastní prožitek pedagoga, webové stránky MŠ
HODNOCENÍ DĚTÍ - Diagnostika - Reflexní kruh - Spolupráce s rodinou - Formativní hodnocení	průběžně, nejméně však 2× ročně	učitelky, kontrolní činnost a vedení školy	záznamy o dítěti a portfolio dítěte, komunikace se zák. zástupci, učitelkami, pracovníky ŠPZ, pozorování a reflexní kruh dětí
PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY - klima školy - způsob komunikace s dětmi - nastavení pravidel - respektování potřeb dětí - týmová spolupráce	průběžně, nejméně však 1× ročně	učitelky, správní zaměstnanci a vedení školy	hospitace, kontrolní činnost, analýza tříd, dokumentace

KVALITA ZPRACOVÁNÍ ŠVP - soulad ŠVP s RVP PV	při inovaci ŠVP či aktualizaci RVP PV	vedení školy	komparační analýza